

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B**

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) 2025/1106

z dnia 27 maja 2025 r.

**ustanawiające Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy („instrument SAFE”)
poprzez Wzmocnienie Europejskiego Przemysłu Obronnego**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 1106 z 28.5.2025, s. 1)

sprostowane przez:

► **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 90698 z 9.9.2025, s. 1 (2025/1106)

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) 2025/1106

z dnia 27 maja 2025 r.

ustanawiające Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy („instrument SAFE”) poprzez Wzmocnienie Europejskiego Przemysłu Obronnego

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

*Artykuł 1***Przedmiot i zakres stosowania**

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy (SAFE) poprzez Wzmocnienie Europejskiego Przemysłu Obronnego (zwany dalej „instrumentem SAFE”) zapewniający państwom członkowskim pomoc finansową umożliwiającą im przeprowadzenie pilnych i poważnych inwestycji publicznych wspierających europejski przemysł obronny w odpowiedzi na obecną sytuację kryzysową.

W niniejszym rozporządzeniu określa się warunki i procedury udzielania państwom członkowskim i realizacji przez nie pomocy finansowej w ramach instrumentu SAFE, a także ustanawia się przepisy dotyczące uproszczonych i przyspieszonych procedur udzielania zamówień realizowanych na zasadzie współpracy na zakup produktów związanych z obronnością i innych produktów do celów obronnych należących do następujących kategorii:

- a) kategoria pierwsza: amunicja i pociski raketowe; systemy artyleryjskie, w tym zdolności do precyzyjnych głębokich uderzeń; zdolności w zakresie walki naziemnej i ich systemy wsparcia, w tym wyposażenie żołnierzy i broń piechoty; małe drony (klasa NATO 1) i powiązane systemy antydronowe; ochrona infrastruktury krytycznej; cyberbezpieczeństwo; oraz mobilność wojskowa, w tym kontrmobilność;
- b) kategoria druga: systemy obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej; morskie zdolności nawodne i podwodne; drony inne niż małe (klasy NATO 2 i 3) i powiązane systemy antydronowe; czynniki warunkujące potencjał sił, takie jak między innymi strategiczny transport powietrzny, tankowanie w powietrzu, systemy C4ISTAR, a także zasoby kosmiczne i usługi kosmiczne; ochrona aktywów kosmicznych; sztuczna inteligencja i walka elektroniczna.

*Artykuł 2***Definicje**

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „produkt związany z obronnością” oznacza towary, usługi i roboty budowlane objęte zakresem stosowania dyrektywy 2009/81/WE, określone w jej art. 2;
- 2) „inne produkty do celów obronnych” oznaczają wszelkie towary, usługi i roboty budowlane inne niż te objęte zakresem stosowania dyrektywy 2009/81/WE, określone w jej art. 2, które są niezbędne lub przeznaczone do celów obronnych;

▼ B

- 3) „zamówienie realizowane na zasadzie współpracy” oznacza procedurę udzielania zamówień na produkty związane z obronnością lub inne produkty do celów obronnych oraz wynikające z niej umowy, realizowane przez co najmniej jedno państwo członkowskie otrzymujące pomoc finansową w ramach instrumentu SAFE oraz jedno dodatkowe państwo członkowskie lub jedno z państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu będących członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (zwanymi dalej „państwami EOG–EFTA”) lub Ukrainę. Ponadto zamówienie realizowane na zasadzie współpracy może obejmować państwa przystępujące, kraje kandydujące i potencjalnych kandydatów oraz inne państwa trzecie, z którymi Unia zawarła partnerstwo w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony (instrument niewiążący). Zamówienia realizowane na zasadzie współpracy mogą obejmować istniejące umowy w sprawie zamówień publicznych, które spełniają te same warunki.

*Artykuł 3***Uzupełniający charakter instrumentu SAFE**

Instrument SAFE uzupełnia środki przedsiębrane przez Unię oraz państwa członkowskie w celu przeprowadzenia pilnych i dużych inwestycji publicznych służących wsparciu europejskiego przemysłu obronnego.

*Artykuł 4***Warunki stosowania instrumentu SAFE**

1. Państwo członkowskie może zwrócić się o pomoc finansową w ramach instrumentu SAFE (zwaną dalej „pomocą finansową”) na działania, wydatki i środki mające na celu zaradzenie sytuacji kryzysowej, o której mowa w art. 1. Te działania, wydatki i środki odnoszą się do produktów związanych z obronnością lub innych produktów do celów obronnych i są wykonywane w drodze zamówień realizowanych na zasadzie współpracy prowadzonych zgodnie z zasadami kwalifikowalności określonymi w art. 16 oraz mają na celu:
 - a) przyspieszyć dostosowanie przemysłu obronnego do zmian strukturalnych, między innymi poprzez tworzenie i zwiększanie jego zdolności produkcyjnych, a także powiązane działania wspierające;
 - b) poprawić terminową dostępność produktów związanych z obronnością, m.in. poprzez skrócenie czasu ich dostawy, rezerwację przedziałów czasowych na produkcję lub gromadzenie zapasów produktów związanych z obronnością, produktów pośrednich lub surowców; lub
 - c) zapewnić interoperacyjność i zamienność w całej Unii.
2. Państwo członkowskie może korzystać z pomocy finansowej w ramach instrumentu SAFE w synergii z programami unijnymi zgodnie z zasadami tych programów. Pomoc finansowa w ramach instrumentu SAFE może być również wykorzystywana do finansowania działań, które otrzymały wkład Unii w ramach unijnego programu.
3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu zamówienia publiczne wykonywane przez jedno państwo członkowskie kwalifikują się do wsparcia w ramach instrumentu SAFE, jeżeli umowa w sprawie zamówienia została podpisana nie później niż dnia 30 maja 2026 r. W przypadku gdy państwo członkowskie włącza takie zamówienie do planu, o którym mowa w art. 7 ust. 2, podejmuje aktywnie wszelkie niezbędne kroki w celu rozszerzenia korzyści wynikających z danego zamówienia na co najmniej jedno dodatkowe państwo członkowskie, jedno państwo EOG–EFTA lub Ukrainę, dodatkowo w stosunku do jakiegokolwiek zainteresowanego państwa przystępującego, kraju kandydującego, potencjalnego kandydata lub innego państwa trzeciego, z którym Unia zawarła partnerstwo w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony. Warunki kwalifikowalności ustanowione w art. 16 ust. 2–14 stosuje się odpowiednio.

▼ B*Artykuł 5***Forma pomocy finansowej**

Pomoc finansowa ma formę pożyczki udzielanej państwu członkowskiemu przez Unię.

*Artykuł 6***Maksymalna kwota pomocy finansowej**

Maksymalna kwota pomocy finansowej w formie pożyczek udzielanych w ramach instrumentu SAFE wynosi 150 000 000 000 EUR.

*Artykuł 7***Wniosek o pomoc finansową i plany inwestycji w europejskim przemyśle obronnym**

1. Państwo członkowskie pragnące otrzymać pomoc finansową w ramach instrumentu SAFE przesyła w tym celu wniosek do Komisji w terminie 30 listopada 2025 r. Do wniosku należy dołączyć plan inwestycji w europejskim przemyśle obronnym (zwany dalej „planem”).

2. Plan musi być należycie umotywowany i uzasadniony. Musi on określać następujące elementy:

- a) opis produktu związanego z obronnością i innych produktów do celów obronnych;
- b) opis planowanych działań, szacowanych wydatków i środków zgodnie z art. 4;
- c) w stosownych przypadkach opis przewidywanego zaangażowania Ukrainy w planowane działania, wydatki i środki lub przewidywanych działań na rzecz Ukrainy;
- d) opis planowanych środków mających na celu zapewnienie zgodności z art. 16 i przepisami dotyczącymi zamówień publicznych, w tym opis sposobu zapewnienia tej zgodności.

3. W stosownych przypadkach państwa członkowskie zamieszczają opis działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dostaw i odporności, w szczególności poprzez ułatwienie MŚP, spółkom o średniej kapitalizacji i nowym podmiotom sektora obronnego dostępu do rynku obrony.

4. Przygotowując swoje plany, państwa członkowskie mogą zwrócić się do Komisji o zorganizowanie wymiany dobrych praktyk – i, w stosownych przypadkach, dążyć do synergii z planami inwestycji w europejskim przemyśle obronnym innych państw członkowskich – umożliwiającym wnioskującym państwom członkowskim wykorzystanie doświadczeń innych państw członkowskich.

5. Państwa członkowskie mogą przedłożyć Komisji zmieniony wniosek o pomoc finansową wraz ze zmienionym planem, jeżeli jest to należycie uzasadnione zmianą planowanych wydatków lub środków i pod warunkiem dostępności kwot pożyczek.

*Artykuł 8***Decyzja w sprawie wniosku o pomoc finansową**

1. Komisja ocenia, bez zbędnej zwłoki, wniosek o pomoc finansową wraz z planem.
2. Jeżeli Komisja stwierdzi, że wniosek spełnia warunki określone w niniejszym rozporządzeniu, w szczególności określone w art. 4, art. 7 ust. 2 i art. 16, Komisja przedstawia wniosek decyzji wykonawczej Rady, udostępniając pomoc finansową.
3. Decyzja wykonawcza Rady, o której mowa w ust. 2 zawiera:
 - a) potwierdzenie, że wniosek, o którym mowa w art. 7 ust. 1 jest zgodny z warunkami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu; oraz
 - b) kwotę pożyczki i kwotę wsparcia w postaci pożyczek do wypłacenia w formie płatności zaliczkowej zgodnie z art. 11.
4. We wszystkich przypadkach Komisja informuje zainteresowane państwo członkowskie o swojej ocenie wniosku, podając uzasadnienie swojej oceny.
5. Przedstawiając wniosek Radzie, zgodnie z ust. 2, Komisja rozpatruje istniejące i przewidywane potrzeby w zakresie finansowania państwa członkowskiego, które występuje o pożyczkę, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na mocy niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości. Ten wniosek przedstawia się bez zbędnej zwłoki.
6. Rada przyjmuje decyzję wykonawczą, o której mowa w ust. 2, co do zasady, w terminie czterech tygodni od przyjęcia wniosku Komisji.
7. W przypadku gdy po przyjęciu decyzji wykonawczej, na podstawie ust. 2, pozostają dostępne kwoty pomocy finansowej w ramach instrumentu SAFE, Komisja może opublikować nowe zaproszenie do wyrażenia zainteresowania do dnia 31 grudnia 2026 r. W takim przypadku stosuje się odpowiednio procedurę określoną w art. 7 i w ust. 1–5 niniejszego artykułu.
8. Wszelkie decyzje wykonawcze wydane na podstawie ust. 2 przyjmuje się do dnia 30 czerwca 2027 r.

*Artykuł 9***Operacje zaciągania i udzielania pożyczek**

1. W celu sfinansowania wsparcia w ramach instrumentu SAFE w formie pożyczek, Komisja jest upoważniona, w imieniu Unii, do pożyczania niezbędnych środków finansowych na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych zgodnie z art. 224 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym”).
2. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek w ramach instrumentu SAFE przeprowadza się w euro.

*Artykuł 10***Umowa pożyczki i porozumienia operacyjne**

1. Po przyjęciu decyzji wykonawczej Rady, o której mowa w art. 8 ust. 2, Komisja zawiera z wnioskującym państwem członkowskim umowę pożyczki i porozumienia operacyjne.

▼ B

2. Umowa pożyczki określa okres dostępności i szczegółowe warunki wsparcia w ramach instrumentu SAFE w formie pożyczek. Maksymalny okres obowiązywania umowy pożyczki wynosi 45 lat. Oprócz elementów określonych w art. 223 ust. 4 rozporządzenia finansowego umowa pożyczki zawiera kwotę płatności zaliczkowych i zasady rozliczania płatności zaliczkowych.

3. Porozumienia operacyjne określają związek między realizacją planu a odpowiadającą jej pomocą finansową, w tym wstępny harmonogram wypłat rat pożyczki, w stosownych przypadkach wraz z rocznym pułapem. Ponadto w przedmiotowych porozumieniach operacyjnych określa się rodzaje dokumentów potwierdzających i zasady kontroli związane ze spełnieniem szczególnych zasad kwalifikowalności stosowanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 16 oraz szczegółowe elementy, o których mowa w art. 14.

*Artykuł 11***Płatności zaliczkowe**

1. W ramach swojego planu państwa członkowskie mogą zwrócić się o płatność zaliczkową w wysokości do 15 % wsparcia w postaci pożyczek.

2. Wypłata płatności zaliczkowej jest uzależniona od wejścia w życie umowy pożyczki, o której mowa w art. 10 ust. 2. Umowa pożyczki może przewidywać, że wypłata płatności zaliczkowych jest uzależniona od zawarcia porozumień operacyjnych, o których mowa w art. 10 ust. 3.

3. Płatności są uzależnione od dostępności środków finansowych. Płatności zaliczkowe mogą być wypłacane jednorazowo lub w kilku transzach.

*Artykuł 12***Przepisy dotyczące płatności rat i zawieszania pożyczek**

1. Okres dostępności pożyczki, który odpowiada okresowi, w którym można zatwierdzić płatności na rzecz danego państwa członkowskiego na podstawie niniejszego artykułu, upływa w dniu 31 grudnia 2030 r. Płatności dokonuje się w ratach zależnie od dostępności środków finansowych. Rata może być wypłacona jednorazowo lub w kilku transzach.

2. Zainteresowane państwo członkowskie może przedłożyć Komisji należycie uzasadniony wniosek o płatność. Zainteresowane państwo członkowskie może przedłożyć Komisji taki wniosek o płatność dwa razy w roku. Państwo członkowskie przedstawia uzasadnienie wniosku o płatność wraz z dowodami postępów w realizacji planu.

3. Komisja ocenia kompletność, poprawność i spójność wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 2 bez zbędnej zwłoki i najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania wniosku. W przypadku pozytywnej oceny spełnienia warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu, Komisja przyjmuje bez zbędnej zwłoki decyzję zezwalającą na wypłatę raty pożyczki.

4. Jeżeli w wyniku oceny, o której mowa w ust. 3, Komisja stwierdzi, że wniosek o płatność, o którym mowa w 2, jest niezadawalający, zawiesza się płatność całości lub części pożyczki. Dane państwo członkowskie może zgłosić uwagi w terminie jednego miesiąca od dnia powiadomienia go o ocenie Komisji.

▼B

5. Komisja ocenia uwagi, o których mowa w ust. 4, bez zbędnej zwłoki. Cofa zawieszenie, jeżeli dane państwo członkowskie wykazało, że przyjęło niezbędne środki w celu zapewnienia zadowalającego spełnienia warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu.

*Artykuł 13***Normy ostrożnościowe stosowane do portfela pożyczek**

Udział pożyczek udzielonych trzem państwom członkowskim reprezentującym największy odsetek udzielonych pożyczek nie może przekraczać 60 % maksymalnej kwoty, o której mowa w art. 6.

*Artykuł 14***Kontrola i audyt**

Umowa pożyczki musi zawierać niezbędne postanowienia dotyczące kontroli i audytu, wymagane na mocy art. 223 ust. 4 rozporządzenia finansowego.

*Artykuł 15***Sprawozdawczość**

1. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie z wykorzystania pomocy finansowej.
2. W stosownych przypadkach sprawozdaniu towarzyszy wniosek dotyczący przedłużenia okresu dostępności instrumentu SAFE.

*Artykuł 16***Zasady kwalifikowalności dotyczące zamówień realizowanych na zasadzie współpracy wspierających inwestycje w przemyśle obronnym**

1. Zamówienia realizowane na zasadzie współpracy kwalifikują się do wsparcia w ramach instrumentu SAFE tylko wtedy, gdy spełniają warunki kwalifikowalności określone w niniejszym artykule.
2. Procedury dotyczące zamówień realizowanych na zasadzie współpracy i zamówienia odnoszące się do produktów związanych z obronnością obejmują wymogi dotyczące udziału wykonawców i podwykonawców biorących udział w zamówieniach realizowanych na zasadzie współpracy określonych w ust. 3–13 i 15 niniejszego artykułu, bez uszczerbku dla wszelkich warunków określonych w umowach, o których mowa w art. 17.
3. Wykonawcy i podwykonawcy biorący udział w zamówieniach realizowanych na zasadzie współpracy muszą mieć siedzibę i posiadać zarządcze struktury wykonawcze w Unii, w państwie EOG–EFTA lub w Ukrainie. Nie mogą podlegać kontroli państwa trzeciego, które nie jest państwem EOG–EFTA lub Ukrainą, ani innego podmiotu z państwa trzeciego, który nie ma siedziby w Unii, w państwie EOG–EFTA ani w Ukrainie.
4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3, w celu uwzględnienia współpracy przemysłowej z partnerami spoza UE, do wsparcia w ramach instrumentu SAFE kwalifikują się zamówienia realizowane na zasadzie współpracy obejmujące podwykonawcę, któremu przydzielono od 15 % do 35 % wartości zamówienia i który nie ma siedziby lub nie posiada zarządczych struktur wykonawczych w Unii, państwie EOG–EFTA lub w Ukrainie, pod warunkiem że spełniony jest co najmniej jeden z następujących warunków:

▼ B

- a) między wykonawcą a tym podwykonawcą przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia ustanowiono bezpośredni stosunek umowny dotyczący produktu związanego z obronnością;
- b) wykonawca zobowiązuje się do zbadania, w ciągu dwóch lat, wykonalności zastąpienia wkładu dostarczonego przez tego podwykonawcę alternatywnym, wolnym od ograniczeń oraz spełniającym wymogi techniczne i czasowe wkładem pochodzącym z Unii, państw EOG-EFTA lub Ukrainy.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 podmiot prawny mający siedzibę w Unii i kontrolowany przez inne państwo trzecie lub inny podmiot z państwa trzeciego może uczestniczyć w zamówieniach realizowanych na zasadzie współpracy, jeżeli został poddany monitorowaniu w rozumieniu rozporządzenia 2019/452 oraz, w razie potrzeby, odpowiednim środkiem ograniczającym ryzyko lub jeżeli zapewnia gwarancje zweryfikowane przez państwo członkowskie, w którym ten wykonawca lub podwykonawca biorący udział w zamówieniach realizowanych na zasadzie współpracy ma siedzibę. Gwarancje te muszą zapewniać, aby uczestnictwo wykonawcy lub podwykonawcy w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy nie było sprzeczne z interesami Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony ustalonymi w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na podstawie tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej.

6. Gwarancje, o których mowa w ust. 5, mogą się opierać na standardowym wzorze dostarczonym przez Komisję i muszą stanowić część specyfikacji warunków zamówienia, tak by zapewnić zharmonizowane podejście w całej Unii. W szczególności gwarancje muszą potwierdzać, że do celów danego zamówienia realizowanego na zasadzie współpracy istnieją środki zapewniające, by:

- a) kontrola nad wykonawcą lub podwykonawcą biorącym udział w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy nie była sprawowana w sposób ograniczający lub zawężający jego zdolność do realizacji zamówienia i osiągnięcia wyników; oraz
- b) dostęp państwa trzeciego lub podmiotu z państwa trzeciego do informacji niejawnych dotyczących zamówienia realizowanego na zasadzie współpracy był uniemożliwiony, a pracownicy lub inne osoby biorące udział w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy posiadali krajowe poświadczenie bezpieczeństwa wydane przez państwo członkowskie zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.

7. Instytucja zamawiająca udzielająca zamówienia realizowanego na zasadzie współpracy przekazuje Komisji powiadomienie o zastosowanych środkach ograniczania ryzyka w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2019/452 lub gwarancje, o których mowa w ust. 5. Dalsze informacje na temat zastosowanych środków ograniczania ryzyka lub gwarancji są udostępniane Komisji na jej wniosek.

8. Infrastruktura, obiekty, aktywa oraz zasoby wykonawców i podwykonawców biorących udział w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy wykorzystywane do celów zamówienia realizowanego na zasadzie współpracy muszą znajdować się na terytorium państwa członkowskiego, państwa EOG-EFTA lub Ukrainy. W przypadku gdy wykonawcy lub podwykonawcy biorący udział w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy nie mają łatwo dostępnej alternatywy ani odpowiedniej infrastruktury, obiektów, aktywów i zasobów na terytorium państwa członkowskiego, państwa EOG-EFTA lub Ukrainy, mogą korzystać ze swojej infrastruktury, obiektów, aktywów i zasobów znajdujących się lub przechowywanych poza tymi terytoriami, pod warunkiem że takie wykorzystanie nie narusza interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony.

▼B

9. Wykonawców i podwykonawców biorących udział w zamówieniach realizowanych na zasadzie współpracy można uznać za spełniających warunki kwalifikowalności, o których mowa w ust. 3–7, w przypadku gdy spełnili równoważne warunki na mocy rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1092 ⁽¹⁾, (UE) 2021/697 ⁽²⁾, (UE) 2023/1525 lub (UE) 2023/2418 oraz pod warunkiem że żadne późniejsze zmiany nie podważają spełnienia tych warunków.

▼C1

10. Koszt komponentów pochodzących spoza Unii, państw EOG–EFTA oraz Ukrainy nie może przekraczać 35 % szacowanych kosztów komponentów produktu końcowego. Do celów zamówień wspieranych ze środków instrumentu SAFE, żaden komponent nie może być pozyskiwany z państwa trzeciego naruszającego interesy Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony.

▼B

11. W przypadku produktów związanych z obronnością należących do kategorii drugiej, o których mowa w art. 1 akapit drugi, lit. b), wykonawcy mają możliwość decydowania, bez ograniczeń nałożonych przez państwa trzecie lub podmioty z państw trzecich, o określeniu, dostosowaniu i rozwoju projektu zamawianego produktu związanego z obronnością, z uwzględnieniem prawnej możliwości zastąpienia lub usunięcia komponentów podlegających ograniczeniom nałożonym przez państwa trzecie lub podmioty z państw trzecich.

12. Do celów niniejszego artykułu termin „podwykonawcy biorący udział w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy” oznacza dowolny podmiot prawny, który dostarcza kluczowych czynników produkcji, posiadających unikalne cechy niezbędne do działania produktu, któremu przydzielono co najmniej 15 % wartości zamówienia, i który potrzebuje dostępu do informacji niejawnych w celu wykonania umowy.

▼C1

13. Państwa członkowskie zapewniają, aby postępowania o udzielenie zamówienia i umowy dotyczące innych produktów do celów obronnych wynikające z zamówień realizowanych na zasadzie współpracy otrzymujących wsparcie ze środków instrumentu SAFE zawierały odpowiednie warunki kwalifikowalności w celu ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony.

▼B

14. Państwa członkowskie określają szczegółowo w planie, o którym mowa w art. 7, warunki kwalifikowalności zgodnie z ust. 3–11 i 13–15 niniejszego artykułu, bez uszczerbku dla wszelkich warunków określonych w umowach, o których mowa w art. 17. Pomoc finansowa jest uzależniona od przedstawienia wraz z wnioskiem o płatność informacji wskazanych w porozumieniach operacyjnych, o których mowa w art. 10.

15. Państwa członkowskie mogą wykorzystać pomoc finansową zapewnianą w ramach instrumentu SAFE do finansowania swojego udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia prowadzonych zgodnie z art. 168 ust. 2 lub 3 rozporządzenia finansowego. W takim przypadku, na zasadzie odstępstwa od art. 168 ust. 2 i 3 rozporządzenia finansowego, państwa trzecie uczestniczące w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy mogą również uczestniczyć we wszelkich mechanizmach udzielania zamówień określonych w art. 168 ust. 2 i 3 rozporządzenia finansowego i czerpać korzyści z tych mechanizmów.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1092 r. z dnia 18 lipca 2018 r. ustanawiające Europejski program rozwoju przemysłu obronnego mający na celu wspieranie konkurencyjności i zdolności innowacyjnych przemysłu obronnego Unii (Dz.U. L 200 z 7.8.2018, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

▼B*Artykuł 17***Warunki uczestnictwa podmiotów i produktów z innych państw trzecich**

1. Unia może zawierać umowy dwustronne lub wielostronne z krajami przystępującymi, potencjalnymi kandydatami i krajami kandydującymi, innymi niż Ukraina oraz innymi państwami trzecimi, z którymi Unia zawarła partnerstwo w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, w celu otwarcia warunków kwalifikujących, o których mowa w art. 16, na te państwa i ich terytoria, zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.

2. Dwustronna lub wielostronna umowa, o której mowa w ust. 1, określa, w jaki sposób mają być stosowane warunki kwalifikowalności, o których mowa w art. 16. Określa ona w szczególności:

- a) warunki i tryby udziału wykonawców i podwykonawców mających siedzibę w państwie trzecim w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy w ramach instrumentu SAFE, w tym warunki dotyczące lokalizacji zarządczych struktur wykonawczych i kontroli ze strony państw trzecich lub podmiotów z państw trzecich;
- b) zasady dotyczące lokalizacji infrastruktury, obiektów, aktywów i zasobów wykonawców lub podwykonawców biorących udział w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy, które są wykorzystywane do wytwarzania produktów związanych z obronnością lub innych produktów do celów obronnych dostarczanych na podstawie umów wynikających z zamówień realizowanych na zasadzie współpracy w ramach instrumentu SAFE;
- c) zasady dotyczące kosztu komponentów pochodzących z państwa trzeciego, w tym minimalnego udziału komponentów pochodzących z Unii, państwa EOG-EFTA albo Ukrainy oraz maksymalnego udziału komponentów niepochodzących ani z Unii, ani z państwa EOG-EFTA, ani z Ukrainy, ani z państwa trzeciego będącego stroną umowy;
- d) zasady dotyczące ograniczeń nałożonych przez państwa trzecie, które nie są stroną umowy lub podmioty ustanowione na ich terytorium, w odniesieniu do określenia, dostosowania i rozwoju projektu produktu związanego z obronnością zamawianego przy wsparciu z instrumentu SAFE.

3. Umowa dwustronna lub wielostronna musi:

- a) zapewniać sprawiedliwą równowagę w odniesieniu do wkładów i korzyści państwa trzeciego;
- b) określać warunki dotyczące wszelkich wkładów finansowych, które mają być przekazywane Unii przez państwo trzecie;
- c) określać wszelkie inne odpowiednie środki regulujące bezpieczeństwo dostaw zamawianego produktu;
- d) przyczyniać się do zwiększenia standaryzacji systemów obronnych i większej interoperacyjności między zdolnościami państw członkowskich i tych innych państw trzecich.

▼B

4. Wkłady, o których mowa w ust. 3 lit. b), stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego i muszą być wykorzystywane na potrzeby programów wspierających przemysł obronny Unii, ukraiński przemysł obronny i Ukrainę zgodnie z zasadami tych programów.

*Artykuł 18***Zmiana umów ramowych lub zamówień**

1. W przypadku gdy zamówienie jest wspierane ze środków instrumentu SAFE, zasady przewidziane w ust. 2–4 mają zastosowanie do istniejącej umowy ramowej lub zamówienia, które mają na celu zakup produktów związanych z obronnością, są finansowane przez co najmniej jedno z uczestniczących państw członkowskich w całości lub w części z pożyczki udzielonej w ramach instrumentu SAFE i nie przewidują możliwości ich istotnej zmiany. Stosując ust. 2 i 3, instytucja zamawiająca, która zawarła umowę ramową lub udzieliła zamówienia, musi uzyskać uprzednią zgodę przedsiębiorstwa, z którym zawarła umowę ramową lub któremu udzieliła zamówienia.

2. Instytucja zamawiająca państwa członkowskiego może zmienić istniejącą umowę ramową lub zamówienie na produkty związane z obronnością, jeżeli przedsiębiorstwo, z którym zawarto umowę lub któremu udzielono zamówienia, spełnia kryteria równoważne z kryteriami określonymi w art. 16 ust. 3–13 niniejszego rozporządzenia, w celu dodania nowych instytucji zamawiających z państw uczestniczących w zamówieniu jako stron tej umowy ramowej lub zamówienia. Art. 29 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2009/81/WE nie ma zastosowania do instytucji zamawiających, które pierwotnie nie były stroną umowy ramowej lub zamówienia.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 29 ust. 2 akapit trzeci dyrektywy 2009/81/WE instytucja zamawiająca państwa członkowskiego może dokonać istotnych zmian w ilościach określonych w umowie ramowej lub zamówieniu, których szacunkowa wartość przekracza progi określone w art. 8 dyrektywy 2009/81/WE, jeżeli przedsiębiorstwo, z którym zawarto umowę lub któremu udzielono zamówienia spełnia kryteria równoważne kryteriom określonym w art. 16 ust. 3–13 niniejszego rozporządzenia, oraz w zakresie, w jakim zmiana ta jest absolutnie niezbędna do stosowania ust. 2 niniejszego artykułu.

4. Do celów obliczenia wartości, o której mowa w ust. 3, aktualizowana wartość jest punktem odniesienia, w przypadku gdy zamówienie zawiera klauzulę indeksacji.

5. Instytucja zamawiająca, która zmieniła umowę ramową lub zamówienie w przypadkach, o których mowa w ust. 2 lub 3 niniejszego artykułu, publikuje odpowiednie ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zgodnie z art. 32 dyrektywy 2009/81/WE.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, zastosowanie ma zasada równości praw i obowiązków między instytucjami zamawiającymi będącymi stronami umowy ramowej lub zamówienia, w szczególności w odniesieniu do kosztu dodatkowych zamawianych ilości.

*Artykuł 19***Przypadki uzasadniające zastosowanie procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu w kontekście zamówień wspieranych ze środków instrumentu SAFE**

Zamówienia obejmujące co najmniej jedno państwo członkowskie otrzymujące pomoc finansową ze środków instrumentu SAFE uznaje się za spełniające warunek pilnej konieczności wynikającej z sytuacji kryzysowej do celów art. 28 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2009/81/WE.

▼ C1*Artykuł 20***Zwolnienie z podatku VAT w imporcie i dostawach produktów związanych z obronnością**

1. Do celów niniejszego rozporządzenia dostawy, wewnątrzwspólnotowe nabycia i import produktów związanych z obronnością lub innych produktów do celów obronnych dokonywane w ramach umów wynikających z zamówień wspieranych ze środków instrumentu SAFE są zwolnione z podatku od wartości dodanej (VAT) mającego zastosowanie na mocy dyrektywy 2006/112/WE. Zwolnienie jest z odliczeniem VAT zapłaconego na poprzednim etapie.

2. Świadczenie zwolnienia z VAT określone w załączniku służy do potwierdzenia, że transakcja kwalifikuje się do zwolnienia z VAT na mocy niniejszego rozporządzenia. Świadczenie to jest opieczętowane przez właściwe organy państwa członkowskiego podmiotu nabywającego produkty związane z obronnością lub inne produkty do celów obronnych w ramach umów wynikających z zamówień wspieranych ze środków instrumentu SAFE i przechowywane przez dostawcę tych produktów w jego ewidencji.

▼ B*Artykuł 21***Stosowanie przepisów dotyczących informacji niejawnych i informacji szczególnie chronionych**

1. Komisja korzysta z zabezpieczonego systemu wymiany w celu ułatwienia wymiany informacji niejawnych i informacji szczególnie chronionych między Komisją a państwami członkowskimi i, w stosownych przypadkach, wykonawcami oraz ostatecznymi odbiorcami.

2. Komisja ma dostęp do informacji, w tym informacji niejawnych, absolutnie niezbędnych do celów weryfikacji warunków wypłaty płatności oraz przeprowadzania kontroli, przeglądów, audytów, dochodzeń, sprawozdań, a także kontroli i audytów, o których mowa w art. 14.

*Artykuł 22***Informacje, komunikacja i promocja**

1. Komisja i państwa członkowskie mogą angażować się w działania komunikacyjne w celu zapewnienia eksponowania Unii w odniesieniu do pomocy finansowej przewidzianej w odpowiednich europejskich planach inwestycji w przemysł obronny, między innymi poprzez wspólne działania komunikacyjne z zainteresowanymi organami krajowymi, z należyтым uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa. Komisja może, w stosownych przypadkach, zadbać o to, by za pośrednictwem oświadczenia o źródłach finansowania informowano o wsparciu udzielonym w ramach instrumentu SAFE i potwierdzano takie wsparcie.

2. Państwa członkowskie korzystające z pomocy finansowej w ramach instrumentu SAFE zapewniają eksponowanie pomocy finansowej Unii, przy właściwym uwzględnieniu wymogów bezpieczeństwa, w tym w stosownych przypadkach przez umieszczenie symbolu Unii i odpowiedniego oświadczenia o finansowaniu w brzmieniu „sfinansowane ze środków Unii Europejskiej – SAFE”, w szczególności podczas promowania zamówień realizowanych na zasadzie współpracy i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej.

3. Komisja wdraża działania informacyjne i komunikacyjne związane z instrumentem SAFE, działaniami podjętymi w ramach tego instrumentu oraz uzyskanymi dzięki niemu rezultatami. W stosownych przypadkach Komisja informuje przedstawicielstwa Parlamentu Europejskiego o swoich działaniach i angażuje je w te działania.

▼B

Artykuł 23

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

▼ B

ZAŁĄCZNIK

INSTRUMENT SAFE ŚWIADECTWO ZWOLNIENIA Z VAT

Nr porządkowy (fakultatywnie):	
1. KWALIFIKUJĄCY SIĘ PODMIOT	
Nazwa/nazwisko	
Ulica i numer domu	
Kod pocztowy, miejscowość	
Państwo członkowskie podmiotu	
2. WŁAŚCIWY ORGAN ODPOWIEDZIALNY ZA OPIECZĘTOWANIE (nazwa, adres i nr telefonu)	
3. OŚWIADCZENIE KWALIFIKUJĄCEGO SIĘ PODMIOTU	
Kwalifikujący się podmiot niniejszym oświadcza, że produkty wymienione w rubryce 4 są finansowane w ramach instrumentu SAFE.	
Kwalifikujący się podmiot niniejszym zobowiązuje się do zapłaty na rzecz państwa członkowskiego, w którym znajduje się miejsce dostawy nabytych produktów związanych z obronnością lub innych produktów do celów obronnych, VAT, który byłby należny, gdyby produkty te nie spełniały warunków zwolnienia.	
Miejsce, data	► <u>C1</u> Imię, nazwisko i stanowisko osoby podpisującej ◀
	Podpis

